

Obor: 75-41-E/01 pečovatelské služby, 2. ročník

Školní vzdělávací program: pečovatelské a zdravotně sociální služby

Předmět: český jazyk a literatura

Téma: druhy slov

Cíl:

V rámci učebního nebo praktického oboru pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami seznámit žáky se slovními druhy. Tento výukový list je určen žákům s IVP pro individuální vzdělávání.

Literatura:

1. Olga Martincová: *Pravidla českého pravopisu*, Fortuna, 2010
2. Ludmila Štěřbová, Ota Vytejková: *Český jazyk pro odborná učiliště*, Septima, 2002
3. Hana Hanáčková a Leoš Středa: *Český jazyk pro nižší střední vzdělávání* na webové stránce <http://www.euroinstitut.net/ucebnice/cesky-jazyk-eq2-eq3-isc2c-isc3c/>

Realizace výuky:

1. Úvod - motivace žáků:

Připravili jsme pro vás hru tetris, kterou si na konci hodiny můžete zahrát, dostupná je na webové stránce <http://www.euroinstitut.net/vyukova-idea/motivace-zaku/cesky-jazyk/>

2. Vlastní odborný výklad učitele:

Při výkladu využijte výukové video o slovních druzích, které je umístěné na webové stránce <http://www.euroinstitut.net/vyukova-idea/vyukova-idea/cesky-jazyk-a-literatura/>

Všechna slova české slovní zásoby lze zařadit do jedné z deseti skupin slovních druhů. Slovní druhy jsou ohebné, ty mohou měnit svůj tvar, a neohebné, tedy takové, které svůj tvar nemění.

OHEBNÁ SLOVA (mohou měnit svůj tvar)	SKLOŇUJÍ SE	PODSTATNÁ JMÉNA označují názvy osob, zvířat, věcí, vlastností, dějů, dělí se na konkrétní a abstraktní	kamarád, pes, tužka, radost, vaření, dům, vlak, rodina, Jana
		PŘÍDAVNÁ JMÉNA vyjadřují vlastnosti osob, zvířat, věcí nebo jevů označených podstatnými jmény; ptáme se na ně: jaký, který, čím?	hodný, milý, věrný, černá, pomalá, cizí, kamarádův, Karlova
		ZÁJMENA zastupují podstatná nebo přídavná jména nebo na ně ukazují	já, ty, on, my, váš, jeho, kdo, nějaký, žádný
		ČÍSLOVKY vyjadřují počet nebo pořadí	pět, pátý, mnoho, málo, dvojnásobný
	ČASUJÍ SE	SLOVESA označují, co osoby, zvířata nebo věci dělají nebo co se s nimi děje, vyjadřují děj, stav a změnu stavu	běžím, zabrečel, usměj se, budeme malovat

NEOHEBNÁ SLOVA (nikdy nemění svůj tvar)	PŘÍSLOVCE vyjadřují bližší okolnosti dějů nebo vlastností, ptáme se na ně pomocí slov: kdy, kde, kam, jak, proč?	včera, doma, tam, velmi, stále, schválně, vlevo, nahoře
	PŘEDLOŽKY vyjadřují bližší okolnosti, ale pouze ve spojení s pádem	vedle, před, nad, do, s, od, za
	SPOJKY spojují slova nebo věty	protože, ale, a, i, aby, že
	ČÁSTICE uvozují věty, zdůrazňují slova ve větě, upřesňují postoj mluvčího	ať, kéž, kdyby, dokonce, nechtě
	CITOSLOVCE vyjadřují nálady, city a vůli mluvčího, naznačují zvuky, hlasy	hurá, ouvej, ach, haf, hej, prásk

3. Pracovní list:

Z daného textu vyberte 5 ohebných a 5 neohebných slov.

Úryvek z knihy Daniela Defoe Robinson Crusoe (volně převyprávěl Josef V. Pleva):

Robinson si povšiml, že na okraji pralesa leželo několik starých, obrovských kmenů, vyvrácených pravděpodobně vichřicí. Na mnoha místech se od suchých kmenů odchlipovala silná kůra. Což kdyby si provazci z lián připevnil na chodidla kus takové kůry? A hned to provedl. Sandály z kůry nebyly právě nej pohodlnější, ale mohl v nich bez bolesti bezpečně jít ostrou trávou i po štěrku.

Zopakujte si, co znamená, když řekneme, že slovo je ohebné nebo neohebné.

4. Domácí úkol:

Vyberte a označte křížkem správnou odpověď:

	Slovo ohebné	Slovo neohebné
kniha		
rychle		
krásný		
sedíme		
protože		
kamarád		
okolo		
třicet		
tento		
dřevěná		